

Priopćenje za medije

Luxembourg, 10. siječnja 2019.

Revizori EU-a poručuju da je za kvalitetniju borbu protiv prijevара na štetu proračuna EU-a potrebna reforma politike za borbu protiv prijevара

EU se mora snažnije boriti protiv prijevара te bi Europska komisija trebala zajamčiti ulogu predvodnika i preispitati ulogu i odgovornosti svojega Ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) jer trenutni sustav za provođenje istraga o prijevarama ima inherentne nedostatke, stoji u novom izvješću Europskog revizorskog suda (Sud). Komisiji trenutno nedostaju sveobuhvatne informacije o razmjeru, prirodi i uzrocima prijevара. Revizori upozoravaju da se time otežava djelotvorno sprječavanje prijevара na štetu proračuna EU-a.

Prijevара je prikrivena i složena pojava te je u zaštitu financijskih interesa EU-a od prijevара potrebno ulagati sveobuhvatne i sustavne napore. Riječ je o jednoj od ključnih odgovornosti Europske komisije. Revizori su procijenili upravlja li Komisija pravilno rizikom od aktivnosti prijevара koje štete proračunu EU-a. Posebice su provjerili dostupne informacije o razmjeru, prirodi i uzrocima prijevара u rashodima EU-a. Ispitali su je li okvir kojim se Komisija služi za upravljanje rizicima djelotvoran i dovode li administrativne istrage koje provodi OLAF do kaznenog progona i povrata sredstava.

Revizori su utvrdili da Komisiji nedostaju sveobuhvatni i usporedivi podatci o razinama otkrivenih prijevара u rashodima EU-a. Povrh toga, Komisija dosad nije provela procjenu o neotkrivenim prijevarama, kao ni detaljnu analizu razloga koji gospodarske subjekte navode na sudjelovanje u aktivnostima prijevара. Nedostatak tih spoznaja umanjuje praktičnu vrijednost i djelotvornost planova Komisije za zaštitu financijskih interesa EU-a od prijevара, tvrde revizori.

„Sedam od deset građana EU-a smatra da se prijevара na štetu proračuna EU-a događaju poprilično često, iako bi stanje moglo biti drukčije. Nažalost, dosadašnje aktivnosti borbe protiv prijevара i dalje su nedostatne”, **izjavio je Juhan Parts, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovo izvješće.** „Vrijeme je za odlučno djelovanje: Komisija bi trebala uspostaviti djelotvoran sustav za

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke tematskog izvješća Europskog revizorskog suda.

Cjeloviti tekst izvješća dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – glasnogovornik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – službenik za odnose s medijima

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

sprječavanje, otkrivanje i destimuliranje počinitelja prijevара. Reforma OLAF-a trebala bi biti prijelomni pokazatelj predanosti Komisije borbi protiv prijevара.”

Revizori su zaključili da trenutačni sustav, u okviru kojeg nakon administrativne istrage koju OLAF provede u vezi sa sumnjom na prijevара slijedi kaznena istraga na nacionalnoj razini, iziskuje mnogo vremena i umanjuje vjerojatnost kaznenog progona. Kazneni progon protiv osoba za koje se sumnja da su počinile prijevара pokreće se u prosjeku u 17 slučajeva godišnje u vezi s kojima je OLAF iznio preporuke, što je manje od polovice ukupnog broja slučajeva u vezi s kojima su iznesene preporuke. Osim toga, revizori naglašavaju da završna izvješća OLAF-a u nizu slučajeva ne sadržavaju dovoljno informacija na temelju kojih bi se mogao pokrenuti postupak povrata nepropisno isplaćenih sredstava EU-a. U razdoblju 2012. – 2016. postupak povrata sredstava uspješno je dovršen za svega 15-ak % ukupnog preporučene iznosa.

Revizori smatraju da je osnivanje Ureda europskog javnog tužitelja (EPPO) pomak u pravom smjeru, no upozoravaju da iz trenutačne Uredbe o EPPO-u proizlazi nekoliko rizika. Jedan od glavnih problema odnosi se na otkrivanje i istragu prijevара, koji će u velikoj mjeri ovisiti o nacionalnim tijelima. Međutim, tom se uredbom ne uspostavljaju mehanizmi koji bi omogućili da EPPO pozove države članice da izdvoje potrebne resurse za proaktivnu istragu prijevара u rashodima EU-a.

Kako bi se ostvarili bolji rezultati u suzbijanju prijevара koje štete financijskim interesima EU-a, revizori preporučuju Europskoj komisiji:

- da uspostavi pouzdan sustav prijavljivanja i mjerenja prijevара, kojim se pružaju informacije o razmjeru, prirodi i uzrocima prijevара
- da na popisu zadataka jednog od povjerenika jasno navede upravljanje rizicima od prijevара i da usvoji novu strategiju za borbu protiv prijevара koja bi se temeljila na sveobuhvatnoj analizi rizika od prijevара
- da pojača primjenu svojih mjera i instrumenata za sprječavanje prijevара te
- da ponovno razmotri ulogu i odgovornosti OLAF-a uzimajući u obzir osnivanje EPPO-a i da predloži da se OLAF-u dodijeli strateška i nadzorna uloga u borbi EU-a protiv prijevара.

Napomene za urednike

Prijevара je svaki namjerni čin ili propust koji je osmišljen radi obmane drugih, pri čemu žrtva trpi štetu, a počinitelj ostvaruje korist. Prijevare koje uključuju javna sredstva često su povezane s korupcijom, koja se općenito odnosi na svaki čin ili propust kojim se ili zloupotrebljavaju službene ovlasti ili nastoji navesti na zloupotrebu službenih ovlasti s ciljem ostvarivanja neopravdane koristi.

Komisija i države članice snose zajedničku odgovornost za zaštitu financijskih interesa EU-a i borbu protiv prijevара i korupcije. Ključno tijelo EU-a za borbu protiv prijevара trenutačno je Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF). Svojim radom OLAF pridonosi osmišljavanju i provedbi politike Komisije za borbu protiv prijevара te provodi administrativne istrage o prijevarama koje štete proračunu EU-a. Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) početak će s radom do kraja 2020. i imat će ovlasti za progon kaznenih djela koja štete financijskim interesima EU-a u 22 države članice.

Sud je 22. studenoga 2018. također objavio mišljenje o prijedlogu Komisije o reformi OLAF-a u pogledu njegove suradnje s budućim Uredom europskog javnog tužitelja (EPPO) i djelotvornosti istraga koje provodi OLAF. Istodobno je objavljeno i mišljenje o planovima za sljedeći program EU-a za borbu protiv prijevara.

Sud predstavlja svoja tematska izvješća Europskom parlamentu i Vijeću EU-a, kao i drugim zainteresiranim stranama kao što su nacionalni parlamenti, dionici u predmetnom sektoru i predstavnici civilnog društva. Velika većina preporuka koje Sud iznosi u svojim izvješćima provede se u djelo. Tako visoka razina prihvaćanja preporuka Suda naglašava koristi koje građani EU-a imaju od rada Suda.

Tematsko izvješće br. 1/2019 „Borba protiv prijevara u rashodima EU-a: potrebno je odlučno djelovati” dostupno je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.